

Utlåtande 2011:105 RVIII (Dnr 328-1598/2010)

Bevarande av den gamla brandstationen i Midsommarkransen och fylla den med kultur

Motion (2010:19) av Ylva Wahlström m.fl. (MP)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2010:19) av Ylva Wahlström m.fl. (MP) om ”Bevarande av den gamla brandstationen i Midsommarkransen och fylla den med kultur” anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Madeleine Sjöstedt anför följande.

Ärendet

Ylva Wahlström m.fl. (MP) föreslår i en motion (2010:19) till kommunfullmäktige att Stockholms stad bevarar den gamla brandstationen och rustar den till ett kulturhus antingen i egen regi eller efter avtal med extern part.

Brandförsvaret lämnade brandstationen 2010 och fastighetsnämnden har sedan överlåtit fastigheten till exploateringsnämnden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, exploateringsnämnden, idrottsnämnden samt stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen, Enskede-Årsta-Vantör och Östermalm.

Stadsledningskontoret anser att det inom stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen finns en god tillgång på lokaler för både professionellt kulturarbete och kulturföreningar samt även för allmänheten beträffande möten och andra arrangemang. Stadsledningskontoret förutsätter att stadsbyggnadsnämnden i planarbete för området gör avvägningar för att säkerställa både kulturutbud och byggnation av bostäder och arbetsplatser i området.

Kulturnämnden anser att det är viktigt med mötesplatser för lokal kultur men att området Hägersten-Liljeholmen redan idag är väl försett med lokaler för kultur och kulturutövare.

Exploateringsnämnden hänskjuter motionärernas synpunkter till det stundande programarbetet.

Idrottsnämnden anser att lokalen inte uppfyller de krav som gäller för idrottshallar och att den därmed inte är intressant att tillföras det övriga idrottsutbudet via idrottsförvaltningens idrottsbokning. Däremot kan befintlig gymnastiklokal i brandstationen vara lämplig som samlingslokal med möjlighet till enklare motionsverksamhet, förutsatt att den tillgänglighetsanpassas och upprustas.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd anser att frågan om att förena utvecklingen av området med de kulturhistoriska värdena är uppmärksammas och bevakad i det fortsatta planarbetet genom tidigare fattade beslut.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har lämnat remissen utan eget ställningstagande, eftersom det rör sig om en fastighet som ligger i en annan stadsdel.

Östermalms stadsdelsnämnd anser att frågan om brandstationen i Midsommarkransen i huvudsak är en angelägenhet för Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, men vill ändå uppmana till att det i kommande detaljplanarbete tas hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värde och att även de sociala värdena av en kulturell mötesplats beaktas i den fortsatta utvecklingen av området.

Mina synpunkter

Aspudden-Midsommarkransen ingår i Vision Söderort 2030 som är ett programarbete där kulturen har en framträdande roll. Visionen för Söderort 2030

utgår i sin tur från stadens vision ”Ett Stockholm i världsklass”. Syftet är att utveckla Söderort genom att förbättra och utveckla tryggheten, utbildningsmöjligheter, näringsliv, arbetsmarknad, infrastruktur- och stadsbyggnad. Söderort är en del av det pulserande storstadslivet i Stockholm, samtidigt som det finns fina naturområden och ett stort utbud av idrottsplatser, bibliotek, teatrar och konsthallar. I översiktsplanen för Stockholm framhålls Liljeholms- och Telefonplansområdet som strategiska utvecklingsområden i staden. Området har utvecklats från ett industri- och verksamhetsområde till ett område med blandad stadsbebyggelse. Ett betydande antal lägenheter har byggts och det planeras för fler samtidigt som antalet arbetsplatser förväntas öka. I området har även verksamheter inom kulturområdet etablerats.

Brandstationen är centralt belägen i stadsutvecklingsområdet Aspudden-Midsommarkransen och har en strategisk betydelse för områdets utveckling. Anläggningen uppfördes efter ritningar av arkitekt Gunnar Lené i mitten av 1940-talet och omfattar, förutom brandstationen, expeditionsbyggnad, övningsbyggnad och övningstorn (ursprungligen slangtorn) samt personalbostäder. Jag förutsätter att man i planarbetet för området säkerställer både kulturutbud och byggnation av bostäder och arbetsplatser i området samt att man tar tillvara de kulturhistoriska värden som finns i området.

Inom stadsdelområdet Hägersten-Liljeholmen finns i dag en god tillgång på lokaler för både professionellt kulturarbete och för kulturföreningar samtidigt som tillgången på lokaler att hyra för allmänheten för möten och arrangemang bedöms som god. Detta gör att det idag inte finns strategiska skäl att låsa just denna fastighet för kulturverksamhet.

I arbetet med att utforma ett områdesprogram för Aspudden och Midsommarkransen är kulturen av strategisk betydelse. Det är därför att föregå planarbetet att låsa användningen av en enskild fastighet i det här skedet.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2010:19) av Ylva Wahlström m.fl. (MP) om ”Bevarande av den gamla brandstationen i Midsommarkransen och fylla den med kultur”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Karin Wanngård* (S) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. I huvudsak bifalla motionen
2. Därutöver anföras.

Den gamla brandstationen har ett kulturvärde som bör bevaras. Därför är det viktigt att i den fortsatta planeringen för området ta hänsyn till detta. Det finns många sätt att använda en gammal kulturbyggnad. I stadsdelen finns behov av icke-kommersiella lokaler för verksamheter både inom kultursektorn och inom det övriga föreningslivet. Dessa aktörer bör prövas att ta över drift och ansvar av brandstationen. Det viktiga är att beslutet om hur den gamla brandstationen ska användas tas fram tillsammans med medborgarna och stadsdelsnämnden i områden. De är bäst lämpade att beskriva behoven i området.

Reservation anfördes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. Brandstationen i Midsommarkransen och idrottshallen inne i brandstationen ska bevaras
2. Låta Brandstationens framtida användning ingå i en övergripande områdesplanering i Midsommarkransen och Aspudden med omvänd planprocess, där medborgarna i inbjuds att delta och påverka
3. I övrigt anföras följande:

Brandstationen i Midsommarkransen ingår i LM-staden som är riksintresse för kulturmiljövården samt till stora delar blå- och grönklassad enligt kulturmiljöavdelningens klassificering. Den aktuella fastigheten är grönklassad, men det är viktigt att påpeka den långa blå linjen på kulturmiljökartan som anger betydelsen av helheten i området. Varje enskild byggnad som rivs eller förvanskas förminskar det kulturhistoriska värdet för hela området.

Som anförts i motionen är brandstationen nu hotad och av den moderatstyrda majoriteten i Stadshuset överförd till exploateringskontoret för ett kommande rivningsbeslut. Den lokala opinionen för att bevara byggnaden för framtiden är stark.

Brandstationens framtida användning ska finnas med i en övergripande områdesplanering med omvändplanprocess för Midsommarkransen och Aspudden.

Den lilla tillhörande idrottshallen bör bevaras och utnyttjas till friskvårdande aktiviteter. Det är idag ett stort tryck på de hallar som finns i söderort. Även om brandstationens idrottshall är liten och inte anpassad till traditionella inomhusidrotter, så används den aktivt idag bl.a. av förskolor på dagtid och av andra grupper på kvällstid. En rivning skulle därför öka trycket ytterligare på övriga anläggningar i närområdet. Idrottsnämnden stödjer tanken på lokal idrott, och i idrottsförvaltningens svar anges att hallen är lämplig som samlingslokal med motionsverksamhet

För att skapa livskraftiga och hållbara stadsdelar är det viktigt att med platser för de sociala och kulturella mötena. Det finns många sätt att använda en gammal kulturbyggnad ett användningsområde skulle kunna vara verksamheter både inom kultursektorn och inom det övriga föreningslivet. Om lokalerna bedöms som lämpliga skulle förskoleverksamhet kunna prövas, då det är brist på förskolelokaler i området.

Ett annat möjligt användningsområde för Brandstationen skulle kunna vara bostäder.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2010:19) av Ylva Wahlström m.fl. (MP) om ”Bevarande av den gamla brandstationen i Midsommarkransen och fylla den med kultur” anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i detta utlåtande.

Stockholm den 25 maj 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Madeleine Sjöstedt

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Tomas Rudin, Olle Burell* och *Maria Östberg Svanelind* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Emilia Hagberg* och *Stefan Nilsson* (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige följande.

1. Motion (2010:19) ”Bevarande av den gamla brandstationen i Midsommarkransen och fylla den med kultur” av Ylva Wahlström m.fl. (MP) bifalles i huvudsak.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Det finns ett brett stöd i stadsdelsområdet för att bevara den gamla brandstationen i Midsommarkransen. Stationen ingår i LM-staden som är av riksintresse för kulturmiljövärden och till stora delar är blå- och grönklassad enligt kulturmiljöavdelningens

klassificering. Det är därför glädjande att föredragande borgarrådet tar upp att den har strategisk betydelse för områdets utveckling.

Motionens förslag om bevarande och kulturinriktning i brandstationens lokaler är bra, men det kan finnas fler kompletterande användningsområden som till exempel idrott, förskola och bostäder. I brandstationen finns en idrottshall, som trots att den är liten bör bevaras och rustas upp. Oavsett vilken typ av verksamhet som kommer att finnas i lokalerna är det värdefullt med idrottsmöjligheter.

Det är viktigt att i nuläget inte binda sig för en lösning utan istället sätta igång en tidig medborgardialog i samband med områdesprogrammet för Aspudden och Mid-sommarkransen. De synpunkter och förslag som framkommer blir värdefulla som beslutsunderlag. Även stadsdelsnämnden är en viktig part i diskussionerna om den framtida användningen av lokalerna.

ÄRENDET

Ylva Wahlström m.fl. (MP) föreslår i en motion (2010:19) till kommunfullmäktige att Stockholms stad bevarar den gamla brandstationen och rustar den till ett kulturhus antingen i egen regi eller efter avtal med extern part.

Brandförsvaret lämnade brandstationen 2010 och fastighetsnämnden har sedan överlåtit fastigheten till exploateringsnämnden.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, exploateringsnämnden, idrottsnämnden samt stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen, Enskede-Årsta-Vantör och Östermalm.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 december 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Brandstationen, fastigheten Brandstegen 1, ingår i den så kallade LM-staden och utgör en del av ett större stadsutvecklingsområde som hör till den planerade förtätningen längs stråket mellan Södermalm – Liljeholmen – Telefonplan – Axelsberg – Gröndal.

Exploateringsnämnden beslutade den 21 januari 2010 att fastigheten överförs från Fastighetsnämnden till Exploateringsnämnden och att Exploateringsnämnden hemställer hos Stadsbyggnadsnämnden om ändrad detaljplan för ett större område. Majoriteten i Exploateringsnämnden lämnade också ett särskilt uttalande till beslutet och uppmanade Stadsbyggnadsnämnden att i kommande planarbete försöka förena de kulturhistoriska värdena med en positiv utveckling av området samt att lokalerna skulle hyras ut så snart som möjligt.

Brandstationen är mycket centralt belägen i stadsutvecklingsområdet Aspudden-Midsommarkransen och har således en strategisk betydelse för områdets utveckling. Inom stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen finns en god tillgång på lokaler för både professionellt kulturarbete och kulturföreningar samt för allmänheten för möten och andra arrangemang. Hägerstens Medborgarhus på Hägerstensåsen har tolv lokaler i olika storlekar för uthyrning. Hemgården Midsommargården vid Telefonplan erbjuder kulturell studiecirkelverksamhet och öppna kulturprogram. Hökmossens Gård i Hägersten drivs av en kulturförening. Vid Telefonplan ligger Konstfack och SITE, ett produktions- och kompetenscentrum för dans och performance. I Lövholmsområdet i Liljeholmen finns konsthallen Färgfabriken. På Lövholmsgränd har konstnärskollekti-

vet Plattform Stockholm etablerat sig som en mötesplats för konstnärer. I Midsommarkransen finns kulturverksamheten Tellus i en gammal biograf från 1920. Tellus drivs som en ideell kulturförening.

Stadsledningskontoret anser att i enlighet med stadens Vision Söderort 2030 ska prioriteringar göras som främjar den lokala utvecklingen avseende boende, kultur, fritid och idrottsliv. Kontoret kan konstatera att Stadsbyggnadsnämnden har inlett ett planarbete för området och förutsätter att avvägningar görs för att säkerställa både kulturutbud och byggnation av bostäder och arbetsplatser i området.

Kontoret föreslår mot denna bakgrund att motion av Ylva Wahlström m.fl. (MP) om att bevara den gamla brandstationen i Midsommarkransen och fylla den med kultur anses besvarad med vad som anförts i tjänsteutlåtandet.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 december 2010 att som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordförande Roger Mogert m.fl. (S), Ann Mari Engel (V) och Kerstin Wickman (MP) till förmån för sitt förslag till beslut, *bilaga 1*.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det är viktigt med mötesplatser för lokal kultur. Förvaltningen bedömer dock att området Hägersten-Liljeholmen redan idag är väl försett med lokaler för kultur och kulturutövare. Det finns i området både lokaler för professionella kulturbetare och kulturföreningar. Tillgången på lokaler att hyra för allmänheten för möten och arrangemang bedöms som god.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 december 2010 att återropa och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m.fl. (S), *bilaga 1*.

Reservation anfördes även av Torkel Tigerschiöld (MP) och Ann-Margarethe Livh (V), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

I ett gemensamt svar på en skrivelse angående att ett områdesprogram för Aspudden, Midsommarkransen och Telefonplan bör upprättas anförde exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret att ett områdesprogram för Aspudden och Midsommarkransen skulle underlätta kontorens arbete gällande bedömningar av inkommande förfrågningar och kommande detaljplanarbeten. Områdesprogrammet föreslogs fördjupas i vissa delar för att klargöra förhållanden inför kommande detaljplanarbete.

Exploateringsnämnden beslutade den 26 augusti 2010 att svara på skrivelsen enligt kontorens gemensamma tjänsteutlåtande och hemställa hos stadsbyggnadsnämnden att ett områdesprogram upprättas för delar av Aspudden och Midsommarkransen. Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 19 augusti 2010 att besvara skrivelsen enligt kontorens gemensamma tjänsteutlåtande. En del som programmet föreslås fördjupas i är området kring brandstationen. Där måste avvägningar göras bland annat mellan kulturella intressen, alternativa bebyggelsestrukturer och vikten av att tillskapa nya bostäder. Samtidigt måste projektet ha en ekonomisk genomförbarhet. Exploateringskontoret hänskjuter synpunkterna motionärerna framför till det stundande programarbetet.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 december 2010 att som svar på remissen överlämna och återropa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av vice ordförande Jari Visshed m.fl. (S) och Mehdi Oguzsoy (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Else Lundin (MP), *bilaga 1*.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen besiktigade gymnastiklokalsbyggnaden, som ligger bredvid den gamla brandstationen, okulärt den 28 oktober 2010. Gymnastiklokalen har ett spelmått om cirka 20x12 meter vilket innebär kraftiga begränsningar vad gäller möjligheterna att utöva de traditionella inomhusidrotterna i enlighet med av idrottsförbunden fastställda planmått. Lokalen är inte tillgänglighetsanpassad och är därutöver i behov av upprustning.

Förvaltningen anser att lokalen inte uppfyller de krav som gäller för idrottshallar och att den därmed inte är intressant att tillföras det övriga idrottshallsutbudet via idrottsförvaltningens idrottsbokning. Däremot kan befintlig gymnastiklokal i brandstationen mycket väl vara lämplig som samlingslokal samt med möjlighet till enklare motionsverksamhet. Detta förutsätter dock att tillgängligheten till lokalen förbättras.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 november 2010 att som svar på remissen överlämna och återropa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Eva Fagerhem m.fl. (S), Ylva Wahlström (MP) och Kjell Marténg (V), *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har tidigare besvarat skrivelse från Ylva Wahlström och Johan Faxér (MP) angående Brandstationen i Midsommarkransen. I förvaltningens ärende som behandlades i stadsdelsnämnden den 11 februari 2010 hänvisades till exploateringsnämndens beslut den 21 januari 2010. Då beslutades att fastigheten Brandstegen 1 i Midsommarkransen skulle överföras från fastighetsnämnden till exploateringsnämnden samt att exploateringsnämnden hemställde hos stadsbyggnadsnämnden om ändrad detaljplan för området. Majoriteten i exploateringsnämnden lämnade ett särskilt uttalande till beslutet där stadsbyggnadsnämnden uppmanades att i det kommande planarbetet söka förena de kulturhistoriska värdena med en positiv utveckling av området samt att lokalerna skulle hyras ut så snart som möjligt.

Förvaltningen anser att det är viktigt med lokal kultur och förstår att det finns en efterfrågan hos medborgarna på platser att mötas. Problemet med privata alternativ, t ex föreningar, kan dock vara förmågan att klara kostnaderna för en anpassning av lokalerna till stadens tillgänglighetskrav. Att klara de löpande underhållskostnaderna

för en äldre lokal kan även bli ett problem. Ett helt kommersiellt ägandalternativ kanske skulle klara det men frågan är om det lokala kulturlivet då gagnas på det sätt som motionärerna efterfrågar. Stadsdelsförvaltningen äger inga fastigheter och driver heller inga egna kulturverksamheter på det sätt som efterfrågas i motionen. Därför kan förvaltningen heller inte initiera eller driva frågan om alternativa verksamheter i brandstationen.

Förvaltningen ansåg i tjänsteutlåtandet att majoriteten i exploateringsnämnden, genom sitt beslut, framhävde vikten av att i planarbetet sträva efter att förena utvecklingen av området med de kulturhistoriska värdena. Förvaltningen ansåg därmed att frågan var uppmärksammas och bevakad i det fortsatta planarbetet. Förvaltningen har i dagsläget inte gjort något nytt ställningstagande i frågan.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 16 december 2010 att lämna remissen utan eget ställningstagande.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 16 december 2010 att som svar på remissen överlämna och återropa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att frågan om brandstationen i Midsommarkransen i huvudsak är en angelägenhet för Hägersten-Liljeholmen. Förvaltningen vill ändå uppmana till att det i kommande detaljplanearbete tas hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värde och att även de sociala värdena av en kulturell mötesplats beaktas i den fortsatta utvecklingen av området.

RESERVATIONER M.M.

Kulturnämnden

Reservation anfördes av vice ordförande Roger Mogert m.fl. (S), Ann Mari Engel (V) och Kerstin Wickman (MP) mot beslutet till förmån för sitt förslag till beslut enligt följande.

Nämnden föreslås besluta

1. att bifalla motionen,
2. att ärendet lyfts från exploateringsnämnden,
3. att ge kulturförvaltningen i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnden finna lämpliga verksamheter som kan nyttja lokalerna
4. samt att därutöver anföra:

Det är inledningsvis mycket beklagligt att inte kulturmiljöaspekterna behandlas i kulturnämndens remissvar. Brandstationen i Midsommarkransen ingår i LM-staden som är riksintresse för kulturmiljövården samt till stora delar blå- och grönklassad enligt kulturmiljöavdelningens klassificering (den aktuella fastigheten är grönklassad). Som anføres i motionen är brandstationen nu hotad, och av den moderatstyrda majoriteten i Stadshuset överförd till exploateringsnämnden för ett kommande rivningsbeslut. Den lokala opinionen för att bevara byggnaden för framtiden är stark. Nu krävs det att ärendet lyfts bort från exploateringsnämnden för att kunna förverkliga en framtida verksamhet i den gamla brandstationen.

I beslutet om vad lokalerna ska användas till i framtiden bör stadsdelnämnden finnas med som en aktiv part. I stadsdelen finns behov av icke-kommersiella lokaler för verksamheter både inom kultursektorn och inom det övriga föreningslivet. Dessa aktörer bör prövas att ta över drift och ansvar av brandstationen. Vi vet även att det är brist på lokaler för förskoleverksamhet i området. Och den lilla tillhörande idrottshallen bör också bevaras och utnyttjas till friskvårdande aktiviteter. Idag används den bl.a. av förskolor på dagtid och av andra grupper på kvällstid.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m.fl. (S) mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut enligt följande.

Exploateringsnämnden beslutar att som svar på motionen anföra följande: Den gamla brandstationen har ett kulturvärde som bör bevaras. Därför är det viktigt att i den fortsatta planeringen för området ta hänsyn till detta. Vi vill inte i detta skede besluta hur huset skall användas framöver, eller binda oss för att just kulturen skulle vara det enda användningsområdet. Det finns många sätt att använda en gammal kulturbyggnad, till ex kan den fungera som ungdomens hus. Det viktiga är att ta fram ett

sådant förslag tillsammans med medborgarna, de är bäst lämpade att beskriva behoven i området

Reservation anfördes även av Torkel Tigerschiöld (MP) och Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande.

Exploateringsnämnden beslutar att i huvudsak tillstyrka motionen samt därutöver anför följande:

Vi förutsätter att fastigheten på Brandstegen 1, Hägerstens brandstation, kommer att bevaras. Det är positivt att fastigheten föreslås ingå i det kommande områdesprogrammet för Aspudden och Midsommarkransen. Det är viktigt att det arbetet sker med en tidig medborgardialog. Vi anser att det är viktigt att fastigheten kommer att användas på bästa möjliga sätt, och att t ex idrottshallen behålls. Lokalerna bör också kunna användas till kulturverksamhet och eventuellt bostäder.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av vice ordförande Jari Visshed m.fl. (S) och Mehdi Oguzsoy (V) enligt följande.

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag
2. Att ärendet lyfts ifrån exploateringsnämnden
3. Att i övrigt anför följande:

Den gamla brandstationen i Midsommarkransen är en kulturbyggnad värd att bevara. Den ingår i LM-staden som är riksintresse för kulturmiljövården samt till stora delar blå- och grönklassad enligt kulturmiljöavdelningens klassificering (den aktuella fastigheten är grönklassad). Som anförts i motionen är brandstationen nu hotad, och av den moderatstyrda majoriteten i Stadshuset överförd till exploateringsnämnden för ett kommande rivningsbeslut. Den lokala opinionen för att bevara byggnaden för framtiden är stark. Nu krävs det att ärendet lyfts bort från exploateringsnämnden för att kunna förverkliga en framtida verksamhet i den gamla brandstationen. I beslutet om vad lokalerna ska användas till i framtiden bör stadsdelnämnden finnas med som en aktiv part. I stadsdelen finns behov av icke-kommersiella lokaler för verksamheter både inom kultursektorn och inom det övriga föreningslivet. Dessa aktörer bör prövas att ta över drift och ansvar av brandstationen. Vi vet även att det är brist på lokaler för förskoleverksamhet i området. Även om idrottsförvaltningen konstaterat i sin undersökning av den lilla idrottshallen att hallen är i det minsta laget och att de är i behov av utrustning så finner vi att det finns anledning att bevara den i huset. En liten gymnastikhall har högt värde som rörelserum för förskolor eller aktivitetsyta för föreningar. Idag används den bl.a. av förskolor på dagtid och av andra grupper på kvällstid.

Särskilt uttalande gjordes av Else Lundin (MP) enligt följande.

Stockholms stad lider stor brist på idrottshallar, inte minst mindre inomhushallar i centrala Stockholm. Detta medför att ungdomslag och mindre resursstarka idrottsföreningar begränsas i sin ambition att erbjuda stockholmarna goda möjligheter till idrott och motion. Flera icke-traditionella inomhusidrotter kan mycket väl använda en spelplan med måtten 20x12 meter, och som förvaltningen påpekar är lokalen lämplig för motionsverksamhet. Självklart skulle lokalen behöva upprustning och tillgänglighetsanpassning för att kunna nyttjas för idrott och motions verksamhet.

Miljöpartiet anser att nämnden bör ställa sig bakom motionen och bidra till att arbeta fram olika alternativ, exempelvis med inriktning på kultur- och idrottsutövande eller förskoleverksamhet, för hur brandstationen kan nyttjas framöver.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Eva Fagerhem m.fl. (S), Ylva Wahlström (MP) och Kjell Marténg (V) enligt följande.

1. Att stödja motionen
2. Att ärendet lyftes från exploateringsnämnden
3. Därutöver anföra följande:

Nu krävs de att ärendet lyftes från exploateringsnämnden, för att kunna förverkliga till exempel ett kulturhus i den gamla brandstationen. Nu vet vi att stadsdelsförvaltningen inte kan stödja oss vidare, utan vår förhoppning är att kultur- eller idrottsnämnden är beredda att hitta intressenter som vill driva denna tilltänkta verksamhet.

I förslaget till beslut hänvisas till Exploateringsnämndens uttalande från den 21 januari 2010, om att förena utvecklingen av området med de kulturhistoriska värdena. Man skulle då kunna anse att frågan är uppmärksamman och bevakad i det fortsatta planarbetet. Vi gör inte samma bedömning. Vi ser istället att kulturella inslag och annan service till boende i ett område som en självklar del av en positiv utveckling.

I ett utkast till ändrad detaljplan för området, eller om det endast var en idéskiss över möjlig exploatering, vi fått ta del av har inte den aktuella byggnaden funnits med. En rivning är således vad som förväntas, så om vi ska rädda brandstationen måste ärendet i nuläget lämnas från exploateringsnämnden, om sökandet efter en intressent ska vara relevant.

I tjänsteutlåtandet konstateras slutligen att förvaltningen inte äger fastigheter eller driver kulturverksamheter på det sätt som efterfrågas i motionen. Det är inte heller relevant i sammanhanget. Frågan att ta ställning till är om det kan ligga i stadsdelens intresse att brandstationsbyggnaden bevaras och används till exempel som ett lokalt kulturhus. Svaret på den frågan måste vara ja, speciellt då även de lokala representanterna för alliansen stödjer tanken på att bevara brandstationen.

Det har inte heller visats att ett bevarande skulle ha allvarligt negativa konsekvenser för stadsdelen. Förvisso innebär ett bevarande att just denna mark inte kan användas för exempelvis byggande av nya bostäder, en negativ effekt som dock uppvägs av

andra positiva effekter som sammantaget väger tyngre. Via pensionärsrådets protokoll ser vi att rådet stödjer motionen med önskemål om aktivt föreningsliv.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2010:19

2010:19

Motion av Ylva Wahlström m.fl. (mp) om bevarande av den gamla brandstationen i Midsommarkransen och fylla den med kultur

Dnr 328-1598/2010

I LM-staden i Midsommarkransen, med dess unika kulturskyddade karaktär, finns i den gamla brandstationen. Brandstationen behöver få nytt liv, och det är viktigt att den bevaras till sitt yttre p.g.a. det kulturella riksintresset. Denna del av staden behöver ha en plats för kultur och sociala möten. Detta skulle innebära en mer levande stadsdel. Troligen skulle man även kunna bevara idrotts-hallen för friskvårdande aktiviteter. Ibland skulle hallen kunna bli en utställningshall eller en konsertlokal, gärna för lokala förmågor.

Brandförsvaret lämnade brandstationen i vintras 2010. Fastighetsnämnden har överlåtit fastigheten till Exploateringsnämnden med syfte att avyttra eller riva stationen. Vi motsätter oss rivning. Vi kan tänka oss ett kommunalt ansvar, en förening som äger eller hyr. Men även helt privat ägande är tänkbart.

Det viktigaste är att kunna använda detta hus som är kulturmärkt och bedömt som riksintressant. Här skulle man med fördel anpassa lokalerna för tillgänglighet med mera genom självbygge för den förening eller ägare som är villig att ta sig an detta kulturella hus. Kanske kan det bli ett projekt i sig själv, för t ex arbetslösa ungdomar. Man kan dra en parallell till Aspudsbadet. Där fanns ett stort engagemang hos lokalbefolkningen, som också ledde till att det så småningom blev ett kulturhus.

Vem som ska ansvara för planerna kring den gamla brandstationen i Midsommarkransen är inte helt klarlagt. Remissen bör gå till kulturnämnden, stadsdelsnämnden samt även idrottsnämnden.

Eftersom brandförsvaret lämnade byggnaden i vintras antar vi att verksamheten inte kommer att återupptas, utan att vi kan använda det kulturmärkta huset till kulturell verksamhet.

Vi föreslår stadsfullmäktige besluta

att Stockholms stad bevarar den gamla brandstationen och rustar den till ett kulturhus antingen i egen regi eller efter avtal med extern part.

Stockholm den 21 juni 2010

Ylva Wahlström

Mats Berglund

Stefan Nilsson